

شىنجياڭنىڭ جوغرارى ساپالى دامۇنى ئازار

سایرام کولی کورنیس ایگلی ئوڭرىن باسقارۇ كومىتەتى:

”سایرام کولنلک کوک رهگن“ دهن قویا قورعادی

تیانشان قورشاغان ورتانی قورعاو ساپارى

□ انا ر بولت \ شينجيماڭ گازەتنىڭ ئىلىشىسى ۋالى يايۇن

”سایرام کولنلگ ارقايسى ورمندارىنداعى سو ساپاسىن باقلاؤ -
ولشەۋ ناتىجىسىنە ھەگزى دەلگەندە، كولدىڭ تۇتاس سو ساپاسىنىڭ
جىلدىق ورتاشا ئەمانى II تۇردهگى سو ساپاسى ولشەمنە ئېلىھىدى،
سو ساپاسىنىڭ جايدايى جالپى جاققان ‘تاڭداۋلى’“ . 6 - ايدىلگ 9 - كۇنى
سایرام كولى كورىنسىس اىيگىلى ئۇمۇرىن باسقارۇ كومىتەتنىڭ ورنىبا-
سار مەڭگەرۇشىسى ياسىنچان روزى زاڭنىڭ اتقارىلىۋىن تەكسىرە
كەلگەن اوتونومىالى رايوندىق حالق قۇرۇلتىتى تۇراقتى كومىتەتى
2023 - جىلىق تيانشان قورشاغان ورتانى قورعاۋ ساپارى سولۇستىك
شىنجىياڭ گرۇپپاسىنداعلارعا سایرام کولنلگ قالاي ”ئۆز قالپىن
ساقتاپ، تايىغىلىققا كوشپ“ ، سازىدىقنى قورعاۋ مەن اشىپ پايدالاڭو-
دى سايىكەستى دامىتقاندىعىن تانسىتىرىدى.

وْعَسْوَ عَا قاراعاندا، سُو ساپاسنلِكْ عَتُورِنْ بَه لَكْلَيْتِنْ باستي
فاكتور حيميلاق قاجهتنى وتنەگى مولشەرى مەن جالىپى فوسفور ھەن.
سايرام كولى شينجياڭدابى تەڭزىز دەڭگەينەن دڭ بىساك، اوغانى ھەن
ۇلکەن اسقار تاؤ كولى رەقىندە، وندا كەمەلدى سازدىق ھكولوگيالق
جوپىھىسى، جايلىم ھكولوگيالق جوپىھىسى، شالعن ھكولوگيالق جوپىھىسى-
سى، ورمان ھكولوگيالق جوپىھىسى، كول ھكولوگيالق جوپىھىسى
سياقتىلار بار، ھلمىزدىڭ شىكى قۇرلۇقتىق قواڭ وڭىرىنەن دڭ كە-

مهلدي تاولى وغېر بايرىعى سازدېق كورىنسى سانالادى.
”سايرام كوللىنىڭ كوك رەڭى“ دەگەن ئېرى ئۇرۇلى كوك رەڭ
بار. مەملەكەتتىك 5A دارەجىلى سياحات كورىنسى وغېرى رەتىنده،
سايرام كولى سۇ ساپاسىن قورعاۋەمەن بىرگە، سەزىنۋەدى مولايىۋ جو-
لىنىدا جوبالاۋدى الدىمەن اتقاراۋدى، قورعاۋدى الدىڭىۋى ورىنىغا
قوپىۋەدى، ئاتارتىسى قۇرىلىسىس جۇرگەنزاۋدى تاڭىدادى.

سایرام کولی کورننس ۽ گزیری هال جایوغا تیم سالو، هال جا-
پیلتیاڻ، ۽ ورس جاخالاپ جایو جانه چايلم مهن مالدیك تھي - ته گند-

گن باسقارو ئۆزىمەن قاتاڭ تىنانق تاندىرىدى. قازىرگە دەپىن كول ايدى
نالاسىندادى مال باعۋۇغا تىيم سالىنغان جەر اۋدانى جىسىنى 425 مىڭ
مۇعا جەتىپ، سايرام كولنىڭ وزەكتى وئىرىننەگى تۇيىاق كەستى
بولغان جايلىمدادى وسمىدىك جامىلعلارى بىرتىننەپ قالپىنا كەلپ،
كول اينالاسىندادى جايلىمدار دادى مال - قۇس باعۋدان بولغان لاستانۇ
تىزگىننەلپ، كولگە قۇيىلاتىن سۋىدىڭ ساپاپسى ئونمىدى جاقساردى.

کورننس و گرندنه کی جایلمنک با پیر عی تایبیعی بهت - بهینه
سن جاقسارتپ، بالشق - قومنیک کولگه اعپ کرپ، سو ساپاسنا
دقیال جاساون ۶۰ نیمی از ایتو ۶۰ شن، سایرام کولی ۱۳۰ میل مژ
جایلیم هکولو گیاسن قالپنا که لترپ، و گاپ، ۳۵ کیلومهتر لک اکمار
هکولو گیالق تاس قویپ، جاعانی به که مده پ، ۹۳ کیلومهتر لک اکمار
جولن ره تنه پ - و گاپ، سازدنق هکولو گیا ورتاسن باریشا قورعا-
دی. سونمهن برگه کورننس ۶۰ گرندنه تؤتاس کوله منده کولدی
تاما شالایتن ساپ هله کترلی سهیل او تو کولنگ جالپلاسترپ، جمل
کوشن نه گمز هته تن، هله کتر کوشن قوسی مشا هته تن قوس تولعالی
جه لکندی که مه هنگز پ، هله کتر مهن جیلینو ارقلی کومر قشقل
کازنیک شعار بیلؤن از ایتنی. ببر تامشی لاس سودی دا سایرام کوله-
نه جبدرمهی، تیته ی قوقر - قوقسقنتی دا سایرام کولنه تؤسرمهی،
چاسل دامه ارقلی سایرام کولنیک هکولو گیالق کوك ره گن قالپنا
که لترپ، علمی قورعاو ارقلی سایرام کولی ساز دیعنیک اسم که لبه-
تیم. ته لعلاده .

قازبر سایرام کولی سازدیق باقشاسنلک اوّماعی 4. 1301 شارشی
کیلومهتر، ورمان اوّماعی 94. 122 شارشی کیلومهتر، جایلیم اوّماعی
5. 628 شارشی کیلومهتر، ورمان، جایلیمنلک و سیمدیک جاملعمسمهنه

بىلغان اسقار اتاؤ مەن ايدىن كول ماعان جاڭاشا سەزىم سىلايدى.
”كول ماڭىندا تۇرپ، كولدە ساياحتاپ، وزەكتى كورىنس
وئىڭىنىڭ كاسپ كۈيىن اشۋىدى ئارتىپى، دەگەھىلى ملگەرەلەتنىك“.
سايرام كولى كورىنس ايگىلى وئىڭىرنى باسقارۇ كومىتەتى پاراتيا قىز-
مەقى كومىتەتنىڭ ورىنباسار شۆجىي، باسقارۇ كومىتەتنىڭ مەڭگەرۇ-
شسى جالى مىن منالاردى ئېلىدردى: سايرام كولى جاڭا كەزەكتى
جوپانى باستادى، سازىدقى قورعاۋۇدى جانە اشۋىدى ئۇزدىكسىز وىدائع-
دايى سستەپ، ”سازدىق + ساياحت“ ماڭدابىشالىعىن ونان ئارى جارقى-
راتپ، ”سايرام كولىنىڭ كوك رەڭىن“ قورعاپ، جەرگىلىكتى ورىننىڭ
جانە توڭرەكتىڭ ھكۈنۈمىكاسىنىڭ، قوغماستىڭ ئۇزدىكسىز داھۋىنا تاما-
شا و ئاتا قاتىماسلىز دىعىن از زەلەددى.

راتپ، جۇڭى دارىگەرلىكى، ئۇلتىق دارىگەر-
لىك كاسپ سالاسىن ھەكشەللىك تىپ،
كۇتنىش، ھادەنىيەت - ساياحات + كوب ئۇزۇر-
لى كاسپ سالاسىنىڭ "شىكەرلىكىي تووعسۇنىن
لىگەرلىكتىپ، ايماقتنىق حالق شىپاھاناسىن
كوشۇۋ يېنجەنەرياسىن جەدەللىگەرلىكتىپ،
لاستى كۇتنىش شاعىن قالاشعن، حاندىعاتى
مادەنىيەت - ساياحات شاعىن قالاشعن
ئۇزۇرپ، وزگەشە ھەكشەللىكى يەورمان -
نۇعايى جانە اراسان كۇتنىش دەھالسىس اومامعن
شامىز، قۇرامز. تۈيە ئۇنىتىقى، گىباۋ كەندىد-
رى، شىرعاناق، تۆھەن دەيتىرىلى سۇ سىاقتى
سالاماتنىق، كۇتنىش وىنمەدرىن شىكەرلىكى
شىپ، ساۋۇقتىرۇ، زەينەتكەرلىك، سەيىل -
سەرۋەن، ساياحات سىاقتى كوب نەگىزدى
قۇنكىسيانى ئېرى تۇلۇالاندىرىغان كۇتنىش بازا-
سن قۇلشىنا قۇرامز.
شەكارا وتكەللى ھونومىكاسىندا شىعسى-
بەن بىرلەسپ باتىسقا شىعارۋىدى، ايقارا
ھىسىك اشۇدى بلگەرلىكتەمىز. "عېرى وتكەل-
لىك ئورتەن ئەنلىك ئۇرتاسى" سىندى وڭىز-
لىك ورىن ھەكشەللىگەن تىياناق تىپ،
شىنجىياڭنىڭ جىبەك جولى ھونومىكالق بەل-
دەۋى وزەكتى راييون قۇرۇبلىسىمن بەلسەنە
نۇعسىپ، "ھەن بازاردان، ھەن ئۇزۇلى بايد-
يىقتان" تولق پايدالانىپ، شەكارا وتكەللىنىڭ
جاڭا دامۇ ارناسىن بلگەرلىكتەتىدەگى رولىن
ساۋاھەندرىپ، شەكارا وتكەللى ھونومىكا-
سىن كۇش سالا دامتامز. جەھەنەي شەكارا
وتکەللى ساۋادا كۆپىرى قۇرۇبلىسىنىڭ اياق الدا-
سىن جەدەلەتتىپ، جەھەنەي مەھمەلەكت دارە-
فالاشعنىڭ رولىن ساۋاھەندرىپ، شەكارا
تتاعان ھەكتەرەندى ساۋادا شەكارا قامباسىن
جەدەل قۇرۇپ، شىعسىپن بىرلەسپ باتىسقا
شىعارۋ حالقارالق ساۋادا جاڭا ئۇزىرىن قۇ-
رامز. تايىكەشكەن شەكارا وتكەللىنىڭ جۇڭ
ناسىمال ارناسى قۇرۇبلىسىن بلگەرلىكتىپ،
وتکەلدىكى زات وتكىزۈ قواتىن جوغرابىلا-
نىپ، اوْتۇمۇبىل، ئۇزۇلى بۇيىمدار سىاقتى
تاۋاڭ لاردىك ھكسپورت كولەمن كەڭەيتىپ،
تايىكەشكەن شەكارا وتكەللىنىڭ بىيل 3 مىلييون
500 مىڭ توونىدان استام كوب ئۇتنىلاتىن تا-
ئازلاردى يېپورت ھتۆگە كۇش سالىپ،
سىرتقا باعمىتالاعان كاسپ سالاسى شو عمرلاد-
غان ئۇڭر قۇرۇغا قۇلشىنامز. قىزىلتاؤ شەكارا-
را وتكەللى ساۋادا كۆپىرى جانە شەكارا وتكە-
لى شەكارا ئۇرۇندارنىڭ ئۆزارا بازار شىلاۋ
ساۋاداسى ئۆيىنى قۇرۇبلىسىن تەمىز ارادا
باتىپ، ئۇشىنى ھلگە ھىسىك اشۇدى كۇش
سالا بلگەرلىكتەمىز.

اسقرا تاؤی، کوكتوعای شاشعی الاڭى جانه کى اشا دالالق شاشعی باقشاشنىڭ "عتورت ايون، ئېرى باقشا" نەگىزدىك قۇريلعالارنى جەدەل كەمەلدەندرىپ، قاناس، كوكتووعاي جانه قارا توقتىنىڭ كولى سىندى ۵A ۋوش 5A ارچەجلى كورىنس ۋەگىرنىڭ ساياحتاشى قا- سىداۋ دەڭگەيىن جوغرابياتىپ، ۋەلىخىرس نولى، قويتاس 5A دارچەجلى كورىنس ۋەڭ- بن قۇرۇ قىزەتىن بلگەريلەتىپ، ئېرى توب وناق ئۇي باسقارۇ توپىن ھەنگىزىپ، G331 جەلسى شەڭگەل - كوكتووعاي - التاي، G68 جەلسى التاي - قوم تاس جولى مەن ۋېرىشىن اۋادانى جالىلىق اۋەجايىن جاڭلاپ، دەڭگەيتىپ سالۇ يىنجهنەرياسى سياقتى نىسان ئۇريلسىنىڭ اياق السىن جەدەلدەتىپ، ئۇشتىڭ قىين بولۇئى، ئېرىدىڭ در كىلىسىز ولماۋىي سياقتى كورنەكتى ماسەلەلدەردى ئۇش سالا شەشەمىز. جازىعى، كۆزگى سايا- خاتتى مقتى يىگەرلىپ، ساياحتات اىيگلى مار- تاسن ۋەكتەۋىدى، جالپلاسترۇرىدى كۇشىد- پ، "ساياحاتقا قىزەت وتەۋ ساپاسىن جو- ساربلاڭتۇ جىلى" قىيمىلىن تەرەڭىدەي ورسىتە- پ، بۇكىل شىنجىباڭنىڭ ساياحتات كاسىپ سالاسىنىڭ جوغرارى ساپاپلى دامۇنىداي باس- اماشى جانه ۋەلگى بولۇغا قۇلشىنىپ، تۇتاس بىلدا 28 مىليليون ساياحتاشى (رەت) قابىدا- پ، سايىكەس مەزگىلدەگىدەن 60% ارتىرۇ- ما، ساياحتات كىرىسىن 24 مىلييارد يۈانغا جەد- نىزىپ، سايىكەس مەزگىلدەگىدەن 50% ارق- مرۇعا قۇلشىنامىز.

اولى شارۋاشلىقى كاسىپ سالاسىندا بۈ عمرلى، ئۇندى بولۇدى، كۆپتەپ ۋەلس وسۇدى بلگەريلەتەمىز. التايىدىڭ سو، توبى- اق، كۇن ئۇرۇ، جىلۇ بايلىقى باسمىدىن ورایتىپ، مال شارۋاشلىقىن، ھەتكەشە گەم- سىلىكتى جانه بالق شارۋاشلىقىن دامتۇرىدىڭ كۈھەسکى كۇشىن شىكەريلەي اشىپ، اولى شارۋاشلىقىندا ۋاتاتى رايون ستراتەگىياسىن شىكەريلەي اتقارىپ، سو، توپراق بايلىقىن ساپاپلى ورنالاسترۇرىدى كۇشىتىپ، مەملەتكەت- سىلىك استىق حاۋپىسىزدىگىن جانه ماڭىزدى بۇل شارۋاشلىق ونىمەرەمىن قامداۋىدى اتامامسىز ھتۆگە ۋەلس قوسامىز. 577 مىڭ 80 مۇ جوغرارى ولىشەمىز ھەنگىجاي قۇريلە- سىن جۇرگىزىپ، 5 مىليليون 398 مىڭ ھۇ جەرگە تۇقىم ئىسگىرۈرىدى جو سپارلادىق، بىر 2 مىليليون 150 مىڭ ھۇ بولىپ، اوتونوميا- سى رايون تۇسرىگەن كورسەتكىشىن 550 سىك ھۇ اسىپ، كورسەتكىش مىنەتلىك 134% ورىندادىق؛ استىق ئۇنىمى مەجەھەن بىر مىليليون 500 مىڭ توننادان اسىپ، اوتو- سومەيالى رايون تۇسرىگەن كورسەتكىشىن 70 مىڭ توننانىڭ ۋەستىنە اسىپ، كورسەت- نىش مىنەتلىق 188% ورىندالدى. شەرعاناق، بۇغى ئەدارى شۇپتەرى، سىير، قوي، جىللىقى، ئۇيدى سياقتى ھەتكەشە كاسىپ سالالارنى كۇش سالا دامتىپ، كاسىپ سالاسىنىڭ دامۇ قابىلە- سى هەن اولى شارۋاشلىق ونىمەرەمىن امداۋ قابىلەتنىن جوغرابياتىپ، ساپاپلى استىق- ياي كاسىپ سالاسى شوعرىن، باسمىدىققا يە سال شارۋاشلىق ونىمەرەمىن كاسىپ سالاسى شوعرىن، ھەتكەشە ھەگىمىشلىك كاسىپ سالاسى شوعرىن، جوغرارى دەڭگەيدە- سوپىق سو بالىقى كاسىپ سالاسى شوغمى- دن جەدەل قۇراھىز. اوتونومىيالى رايوننىڭ سو بايلىقى حاۋپىسىزدىگىنە بەلسەنە قىزەتىپ، جىلبۇلاق سو بايلىقىن ورنالاسترۇ، تاي قالاسىنىڭ تاڭبىالى سو قويماسىن بىڭىلاۋ، كەنەتىپ سالۇ سياقتى ئۇيىندى سو يىگىلىگى يىنجهنەرياسى قۇريلىسىن جەدەل بلگەريلەتىپ، سو ۋەندەدە، سو ساقتاۋ، سو جەتكىزۈ قابىلەتنى ۋۇزدىكسىز جوغرابياتامىز.

سالاماتىق كاسىپ سالاسىنىڭ باسمىدىن كەن كۇشىتۇرىدى جەبەپ، قىىشلىقى شەشۈگە ئۇش سالامىز. التايىدىڭ "تازا سو، تازا توبى- اق، تازا اۋا" باسمىدىن تولقى كادەگە جا-

سازمانی مدنیتی که در این سیاست را برای این اهداف ایجاد کرده است. این سیاست از دو بخش اصلی تشکیل شده است: ۱) سیاست اقتصادی، که شامل تغییراتی در ساختار اقتصادی، افزایش نسبتی ارزش ارز و ایجاد شرایطی برای جذب سرمایه خارجی است. ۲) سیاست اجتماعی، که شامل تغییراتی در ساختار اجتماعی، افزایش نسبتی ارزش ارز و ایجاد شرایطی برای جذب سرمایه خارجی است.

بۇكىل شىنجىياڭدا جوعارىدان تومەنگە دەھىن پارتىا 20 - قۇرولتايىنىڭ رۇھن شىكە- رىلەي وۇرەنپ، دايەكتىلەندىرىپ، تىاناقتاۋ- دىرىپ، باس شۇجى شى جىنپىڭىنىڭ شىنجىياڭدى كۆزدەن كەشرگەندەگى ماڭىزدى ئۇسۇزد- نىڭ، ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ رۇھن وۇرەنپ، دايەكتىلەندىرىپ، شى جىنپىڭ جاڭا ئاداۋىر جۇڭگوشَا سوتسيالىزىم يىدەياسىن وۇرەنۋ، دا- يەكتىلەندىرىۋ نەگىزگى تاققىرىپتەن تارىبەسىن شىكەرلىھى ورىستەتىپ جاتقان ساتتە، او- تو نۇمىمالى رايوندىق 10 - كەزەكتى پارتىكوم سەگىزىنىشى جالپى ئماجىلىسىن اشپ، جوعارى ساپالى دامۇدى جۇيىھىلى جوسپارلاپ بىلگەرلى- تىپ، جۇڭگۇ ئۆلگىسىنەگى وسزامانداندىرىۋ- دىڭ شىنجىياڭ تاراۋىن جازۇغا جوبىا كەسکە- دەپ، بەتالسىتى يېقىن كورسەتتى، بۇل بۇكىل شىنجىياڭدا جوعارضىن تومەنگە دەھىن يىدەياني بىرلىككە كەلتىرىپ، بەتالسى- تى يېقىنداپ، ورتاق تانىمىدى ئۆيىستەرىپ، كۇش توپتىپ، مەھمەلەتتى قۇدۇرەتتە- دىرىۋ قۇرولىسىنىڭ، ئۆلتى گۇلدەندىرىۋ- دىڭ جاڭا جورىعىندا كورىكتى شىنجىياڭدى قۇلشىنا قۇرۇ جونىنەن كەلە- لى مانگە يە.

التاي ايماقتنىق پارتىكوم اۆتونۇمىمالى را- يۇندىق 10 - كەزەكتى پارتىكوم سەگىزىنىشى جالپى ئماجىلىسىنىڭ رۇھن تەرەڭ ئۇسۇنپ، جاپىياي دايەكتىلەندىرىپ، ايماقتنىق پارتىكوم مۇ شەلەرنىڭ (كەڭىتىلگەن) ئماجىلىسىن اشپ، جالپى ئماجىلىستىڭ رۇھن جەتكىزدى، وۇرەندى، جالپى ئماجىلىستىڭ رۇھن فۇرەنۋ، ئۆگىتىۋ، دايەكتىلەندىرىۋ جونىنەدە ورنالاسترۇ جاسادى. تەكسەرۇ - زەرتتەۋدى بارىشا ورىستەتتۈھەن وۇشتاسترىپ، «جۇڭگۇ كۆمۈنىستىك پارتىياسى التاي ايماقتنىق كومىي- تەقنىنىڭ، التاي ايماقتنىق اكمىشلىك ھەممەسى- نىڭ شى جىنپىڭ جاڭا ئاداۋىر جۇڭگوشَا سوتسيالىزىم يىدەياسىن شىكەرلىھى وۇرەنپ، دايەكتىلەندىرىپ، التايىدىڭ ھكونوميکاسىنىڭ، قواعمىنىڭ جوعارضى ساپالى دامۇن بىلگەرلىتەت جونىنەگى ارەكەت جوباسىن (2023 - 2025 - جىل)» اقىلسادا سې بەلگىلەپ، ماسەلە مەن قىينشىلىققا جان - جاقتلى وېيەكتىۋ تۇرەدە تۇرا قاراپ، ايماقتنىڭ ھكونوميکاسىنىڭ جواعان رى ساپالى دامۇندا قاينارىنا تالداۋ جاساپ، ونى تۇيىنەدرىڭ قاينارىنا تالداۋ جاساپ، ونى ئادال تاۋىپ، اۆتونۇمىمالى رايوندىق 10 - كە- زەكتى پارتىكوم سەگىزىنىشى جالپى ئماجىلىسى- نىڭ ورنالاسترۇلارى بويىنشا، "جاسىل كەن كاسىبى، تازا ھەنرگىا، ئىرى سایاھات، ئىرى اۋەل شارۋاشلىقى، ئۆلکەن سالاماتىقى" سىندى بەس وۇلکەن ھەركەش، باسىمىدىققا يە كاسىپ سالاسى مەن شەكارا وتكەلى ھكونومىي- كاسىن زور كۇشىپن دامىتىپ، وسى زامانىعى كاسىپ سالاسى جۇيىسىن كۇش سالا قۇرۇپ، اۆتونۇمىمالى رايوننىڭ 8 ئىرى كاسىپ سالاسى شو عمرىنا" بەلسەنە قىزەتەت وتمەپ جانە ونمەن توعىسىپ، التاي ھەركەشلىگەنە يە جوعارضى ساپالى دامۇ جولىمەن جۇرۇڭە قۇلشىنىدى.

جاسىل كەن كاسىبىن بىلگەرلىتىپ، كە- مەسكى كۇشتەردى اشپ، ونىمىدىلىكتى ارتتى- رىپ، تىزىبەكتى وۇراتىپ، تىزىبەكتى كەڭىتىهە- مىز. اۆتونۇمىمالى رايوننىڭ 57 بەلسەنە قىزەتەت وتمەپ بایلىقى زاپاس اشۇ بازارىنى جانە اۆتونۇمىمالى رايوننىڭ جاسىل كەن كاسىبىن جوعارضى ساپا- لى دامىتۇدان ئۆلگى كورسەتتۇ بازارىنى تۇلعا- لايىمىز. جاڭا كەزەكتى ستراتەگىالق سېياتىتى كەن بارلاۋ ارەكەتنى زور كۇشىپن اتقارىپ، سول جەردىڭ وزىنە بارلاۋ جۇرگىزۇ قار- جىسىن تەزىزەك تىاناقتاۋىدىرىپ، 57 بارلاۋ جۇرگىزۇ نىسانىن جەدەل بىلگەرلىتىپ، ئىرى توب ستراتەگىالق سېياتىتى كەن بايدىلىغۇن جانە